

4. Заяць, В.М. Роль інформаційних технологій у формуванні стратегічного мислення менеджера / В.М. Заяць // Актуальні проблеми економіки. - 2009 . - № 6. - С. 280-288.
5. Інформаційні системи в менеджменті: навч. посіб. / Глівенко С.В., Лапін Є.В., Павленко О.О. та ін.. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. – 407 с.
6. Новак, В.О. Інформатизація як конкурентна перевага підприємства / В.О. Новак, Ю.Г. Симоненко, М.Г. Луцький // Формування ринкових відносин в Україні. - 2007 . -№ 2. - С. 36-40.
7. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту: підруч. – К.: «Кондор», 2008. – 664 с.
8. Положенцева, К.Л. Удосконалення інформаційного забезпечення системи стратегічного управління регіонального АПК / К.Л. Положенцева // Актуальні проблеми економіки. - 2009 . - № 10. - С. 255-259.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Порохня Ю.

Науковий керівник: Гапчак Т.Г., асистент

***Анотація.** Досліджуються інформаційні технології в національній і регіональній економіці України, вивчаються та систематизуються особливості їх використання в економічній сфері.*

***Ключові слова:** інформаційні технології, виробничий процес, система, технологія, економіка, ринок.*

Вступ. З перших років становлення інформаційні технології знаходяться в безпосередньому зв'язку з їх використанням в інформаційних системах різноманітних економічних об'єктів – підприємств, організацій виробничої та невиробничої сфери. В цих випадках інформаційні системи діють, як самостійні системи обробки даних, так і в ролі функціональних компонентів, які забезпечують управлінські процеси в рамках інших укрупнених систем. Такими системами, як правило, є автоматизоване управління виробничими та господарськими процесами промислових підприємств, фірм, корпорацій, фінансово-кредитних і комерційно-збутових організацій, систем даних наукових експериментів, економіко-математичних модельних комплексів, бібліотечного обслуговування і ряду інших сфер економічної діяльності.

Сучасний світ став надзвичайно динамічним та інформаційно насиченим, а своєчасна і достовірна інформація – потужним чинником світового прогресу практично у всіх сферах людської діяльності, зокрема в економіці, бізнесі, політиці, науці тощо. Однак можливість збирати, обробляти, зберігати та передавати інформацію споживачам-економістам, вченим, особам, що приймають рішення, може бути забезпечена лише за допомогою інформаційних технологій, розвиток яких базується на вдалому поєднанні технологічних можливостей обчислюваної техніки та спеціалістів високого професійного рівня.

Інформатизація й інформаційні технології останнім часом посіли у житті людей дуже важливе місце і стають фундаментом нових якісних змін у світі. Відкриваючи нові можливості, інформатизація потребує до себе уважного і дбайливого ставлення. Слід зазначити, що досі в Україні не зроблено конкретних кроків щодо підтримки цієї важливої галузі техніки, що позначилося на темпах її розвитку. Основне завдання інформаційної системи управління полягає у підпорядкуванні всіх внутрішніх процесів головним цілям організації.

Україна, починаючи з 2000 р., активно включилася в становлення інформаційного суспільства. Однак на цьому шляху виникає чимало труднощів, пов'язаних насамперед з недостатньою технічною базою, складним фінансовим забезпеченням цього процесу, неналежним законодавчим супроводом, а також відсутністю ґрунтовних наукових досліджень процесу формування інформаційного суспільства та його складових з урахуванням кращого зарубіжного досвіду, зокрема розгляду державницько-управлінського підходу до вирішення даної проблеми. Необхідність цього зумовлена тим, що зміни, які відбуваються в суспільстві внаслідок розвитку інформаційних технологій, суттєво впливають на зміст, функції та цілі управління державою. Це вимагає розвитку всієї системи державного управління, її перегляду з орієнтацією на здобутки найкращого зарубіжного досвіду використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, переходу до нових механізмів впливу на економічні, політичні та соціальні процеси.

Постановка завдання. За допомогою конкретних прикладів наголосити на необхідності застосування інформаційних технологій у сфері економіки, окреслити шляхи розвитку й стратегії запровадження цих технологій та систем, спираючись при цьому на досвід розвинених країн Заходу.

Результати дослідження. В наш час відсутність можливості взаємодії окремих засобів автоматизації чи навіть окрема технологія може стати стримуючим фактором, що робить використання інформаційних систем нерациональним. Більше того, для найконсервативнішої частини керівників використання інформаційних технологій стає приводом для відмови від відповідних капіталовкладень.

Розглядаючи реальний стан з впровадження інформаційних систем і технологій в Україні, слід зазначити, що досі запланованого фінансування робіт не було здійснено, внаслідок чого процеси використання інформаційних технологій істотно відстають. При цьому спостерігається така парадоксальна картина. Ще п'ять-сім років тому домінуючою була думка, що наше відставання від передових країн світу величезне. Вважалося, що наздогнати їх Україні зовсім неможливо. Але вже сьогодні можна стверджувати майже протилежне.

Повертаючись до питання про стан телекомунікаційного простору України, необхідно відзначити досить складні стартові умови побудови територіально розподілених мереж. Найперша і найбільша фундаментальна перешкода - це якість стандартних каналів зв'язку, що вже існують (каналів тональної частоти). Їхня низька якість зумовила той факт, що ряд компаній, світових лідерів каналного устаткування, змушені були адаптувати свої продукти для українського ринку. Це дало змогу частково вирішити дану проблему. Це стало також поштовхом до впровадження альтернативних технологій, наприклад, бездротового зв'язку. Напрями еволюції технологій побудови корпоративних мереж в Україні можна вважати визначеними. Накопичений досвід помилок і вдалих рішень в інших країнах українські фахівці грамотно аналізують, виробляють власні концепції, що не поступаються світовим аналогам. На даний момент можна стверджувати, що Україна має власний потенціал знань для побудови територіально розподілених мереж, спроможних задовольнити потреби будь-якого корпоративного замовника. Як базові технології використовуються Frame Relay, X.25, ISDN, ATM[3, 55].

Розглядаючи проблеми створення в Україні інформаційного ринку, можна стверджувати, що держава не змогла взяти під контроль організацію інформаційної інфраструктури в окремих регіонах, галузях, виробництвах, а тому цей процес сьогодні розвивається досить стихійно. Проте модель інформаційної діяльності не може істотно відрізнитися від тих моделей, що вже сформувалися в розвинутих країнах в умовах ринкової економіки, оскільки на даному етапі має вирішуватися головне завдання - інтеграція вітчизняної інформаційної інфраструктури у світовий інформаційний ринок.

Сучасні розвинені держави приділяють величезну увагу як розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (далі - ІКТ), так і плануванню цього розвитку, розробці відповідних стратегій та розвитку за допомогою ІКТ. Відповідно, інтеграція України до будь-якого наддержавного об'єднання вимагатиме від нашої держави наявності власного стратегічного бачення розвитку інформаційного суспільства та передумов для його реалізації.

Особливу цікавість для України повинен представляти досвід іноземних держав, які зуміли за останні десятиліття здійснити "стрибок у розвитку". Індія, Ірландія, Південна Корея, Малайзія, Тайвань, Китай, Сінгапур, Фінляндія, Ізраїль подолали межу "цифрового розриву" завдяки добре розробленим та реалістичним стратегіям розвитку інформаційного суспільства у цих державах[1, 40].

У сфері удосконалення інформаційної інфраструктури необхідно прискорити процеси створення в Україні так званої єдиної нервової системи обміну інформацією та знаннями між усіма суб'єктами ринкових відносин. Для цього потрібно терміново розробити та затвердити на державному рівні відповідні програми, що забезпечить оперативний та постійний обмін інформацією між усіма суб'єктами національного інформаційного ринку, створення віртуальної економіки та сприятиме інтеграції України у Європейський та світовий інформаційні ринки.

Розбудова інформаційного суспільства в Україні має базуватись на узгодженості дій усіх гілок влади, а також усіх її рівнів - від центрального до органів місцевого самоврядування з метою поєднання зусиль на стратегічних напрямках. Вирішення проблеми відсталості інформаційних технологій в Україні вимагає збалансованого загальнодержавного системного підходу, який необхідно зосередити на наступних основних напрямках: політика, доступ, контент, послуги, знання і навички, бажання. А саме:

1. формування національної стратегії, міжнародної і внутрішньої політики, сприятливої законодавчої, суспільної, економічної атмосфери у сфері інформатизації, у сфері використання інформаційних комп'ютерних технологій;
2. забезпечення потенційної можливості повсюдного технологічного доступу населення до інформаційних комп'ютерних технологій за рахунок об'єднання зусиль державного і приватного секторів економіки щодо розвитку інформаційної інфраструктури;
3. сприяння збільшенню розмаїтості і кількості послуг населенню і бізнесу, наданих за допомогою інформаційних комп'ютерних технологій;
4. концентрація зусиль держави і суспільства для створення загальнодоступних електронних інформаційних ресурсів (контента) на основі вслякого урахування національних, світоглядних, політичних, економічних, мовних, культурних, релігійних та інших аспектів розвитку України;
5. забезпечення можливості придбання знань, умінь і навичок використання інформаційних комп'ютерних технологій у процесі одержання базової, спеціальної і вищої освіти, а також створення умов для одержання початкових знань і навичок у цій сфері для всіх шарів населення;
6. створення системи мотивацій впровадження і бажання використання інформаційних комп'ютерних технологій для формування широкого попиту на використання таких технологій у всіх сферах життя суспільства[2, 46].

Висновки. Досвід багатьох країн свідчить, що в процесі формування національної інформатизації, виявляючи політичну волю, проблему забезпечення широкого використання інформаційних комп'ютерних технологій у всіх сферах життя суспільства необхідно поставити в один ряд з іншими найважливішими для нашої країни проблемами - подолання бідності, поліпшення освіти, підвищення якості медичного обслуговування і т.п. Необхідно відзначити, що така політична воля в Україні була виявлена, стратегія в основному сформована. Свідченням цього є кілька законодавчих актів нашого парламенту про Національну програму інформатизації, укази Президента України, у тому числі про розвиток українського сегмента Інтернет, постанови уряду, присвячені виконанню окремих положень цих законів і указів. Проте, можна констатувати, що саме сьогодні країні гостро необхідна цілісна і послідовна, результативна політика у сфері інформатизації.

Література

1. Семеренко М.М. Інформаційні технології в економіці. // Економічна держава 2008 рік №6 с. 36-41
2. Сербина Г.М. Інформаційні технології та інноваційна модель розвитку економіки. // Економіка та держава 2006 № 1 с. 45-48
3. Студілко Л.М. Розвиток інформаційних технологій в економіці України. // Актуальні проблеми економіки 2009 рік №1 с. 53-57

ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ГАЛУЗІ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ

Гандура І. І.
Керівник: Матвієнко О. Л.

АНОТАЦІЯ. У статті розглянуто питання ролі інформаційно-комунікаційного забезпечення в освітньому процесі, зокрема, при отриманні економічної освіти. Підкреслюється необхідність спеціалістів з економіки та значення інформаційних технологій у їх професійній діяльності. Подано інформацію щодо проблем та перспектив застосування ІКТ в освіті.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інформаційне забезпечення, освітній процес, інформаційно-комунікаційні технології, економічна освіта.

I. ВСТУП. Сучасне суспільство, у якому інформація набуває ролі соціально-значущого ресурсу, потребує висококваліфікованих фахівців, які б вільно володіли інформаційно-комунікаційними технологіями та ефективно їх використовували б у своїй професійній діяльності. Для роботи у сфері економіки, сучасного бізнесу та адміністративного управління окрім фахових та спеціальних економічних знань необхідні знання на навички вільного володіння інформаційно-комунікаційними технологіями. Окрім кваліфікованих користувачів комп'ютерної техніки, сучасна економіка країни потребує фахівців, які б професійно займалися інформаційними технологіями та системами, могли б використовувати новітні програмні засоби або створювати нові програми для оптимальнішого керування економічними процесами.

II. ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ. В процесі навчання у вищому навчальному необхідно забезпечити розвиток у студентів системного мислення, усвідомлення необхідності застосування інформаційно-комунікаційних технологій та кібернетичні принципи до задач управління та прийняття рішень, до дослідження складних економічних явищ і процесів.

Перед викладачами вищих навчальних закладів стоїть складна задача навчити майбутнього фахівця з економічної кібернетики раціонально використовувати інформаційно-комунікаційні технології, їх технічні можливості та програмне забезпечення обчислювальної техніки при економічному аналізі, коли в якості первинної інформації потрібно застосовувати численні техніко-економічні і соціальні показники, нормативно-довідкові та інші вхідні данні. Також необхідно навчити студентів підбирати програмне забезпечення, яке б відповідало специфіці вирішуваних задач та реалізовувало би вибраний економіко-математичний метод, та в результаті обробки первинної інформації крім основних показників, видавав би й низку допоміжних чинників, які б полегшували інтерпретацію одержаних результатів.

III. РЕЗУЛЬТАТИ. Кожного року різні країни велику увагу приділяють місцю інформаційно-комунікаційних технологій у навчальних програмах, використанню ресурсів з мережі Інтернет, частці дистанційного навчання, змінам рівня інформаційно-комунікаційного оснащення та ресурсів у навчальних закладах, ставленні до даних технологій викладачів, студентів та батьків. Національні програми економічно стабільних країн Європи та світу проголошують впровадження програм розвитку ІКТ у сферу освітніх послуг як пріоритетний напрям. Адже необхідність досягнення достатнього рівня володіння сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями є невід'ємною умовою відповідності сучасному ринку праці та суспільним потребам [1].

Питання інформаційного забезпечення освітнього процесу – це питання забезпечення належною комп'ютерною технікою, що потребує певних капіталовкладень, на яке сьогодні освітня галузь має небагато коштів. Крім того, створення єдиного європейського освітнього простору в рамках Болонського процесу істотно підвищує їхню роль в освіті, сприяє розвитку так званих відкритих університетів. В умовах інформаційного суспільства важливо навчити майбутніх спеціалістів вмінню користуватися інформаційними технологіями. Від успішного вирішення цього завдання визначальною мірою залежатиме розвиток країни і її місце у світовій спільноті [2].

Проблемна ситуація: українська освіта сьогодні відчуває нагальну потребу розробки та запровадження ІКТ відповідно кращим світовим зразкам, що є запорукою вагомому внеску у розвиток стабільності та прогресу вітчизняного суспільства, відповідності сучасним потребам ринку праці та мобільності.

Сучасне суспільство сьогодні характеризують не тільки як інформаційне суспільство, а більше як мережне, де важливу роль відіграє спілкування різних зацікавлених кіл через інформаційні мережі за